#### Vseprisotno računalništvo

(1. letnik, 2. bolonjska stopnja, R - IT)

#### (2. Svet mobilnih aplikacij)

# Svet mobilnih aplikacij

#### Programska oprema

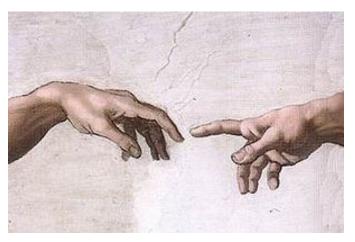
- Prilagojena za delovanje na mobilni napravi
- Platformno odvisno
- Storitve

#### Strojna oprema

- Pametni telefon
- Tablica
- Ura, zapestnica
- Očala
- Predvajalnik (iPod touch, Galaxy player,...)...

# Kje smo in kam gremo?

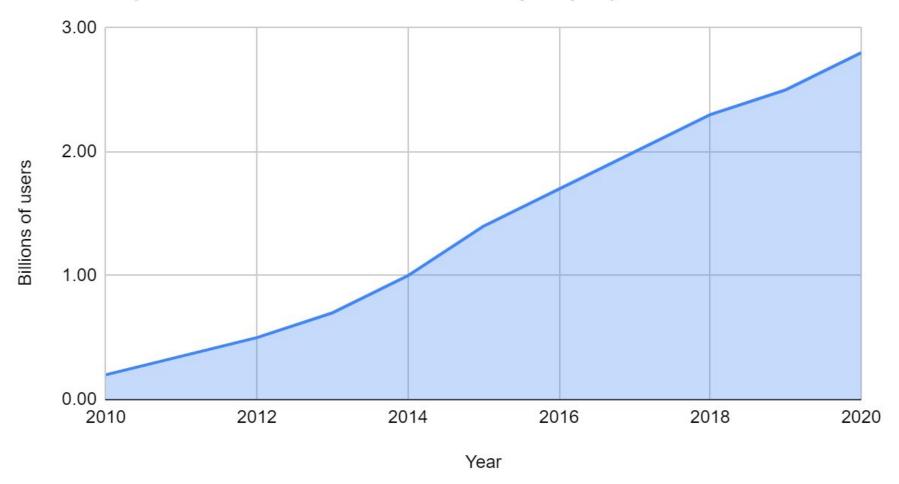
- Zgodovina
- •Java ME (1999)
- •Windows CE 5.0 (2005)
- •iPhone (2007)
- Open Handset Alliance (2007)
- •HTC G1 phone (2008)
- •1.500.000 Android aktivacij dnevno (2014)
- Prihodnost 2023? 2030?





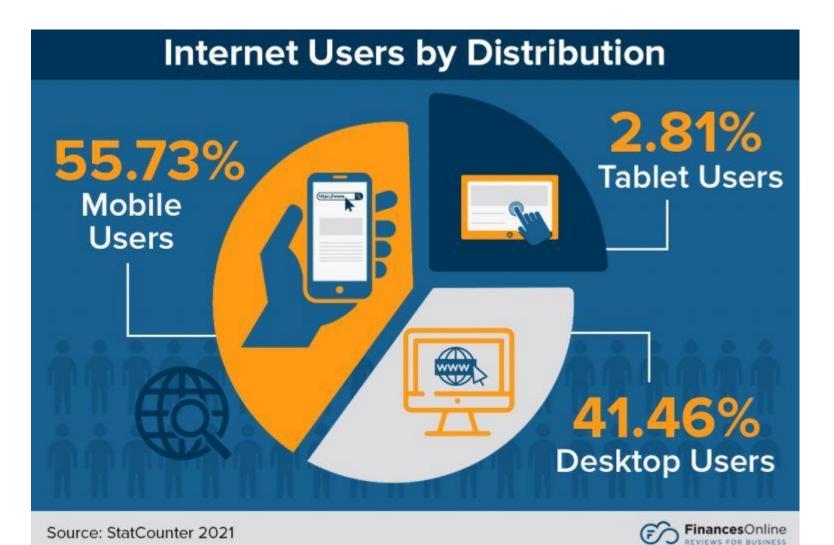
Vir: <a href="http://en.wikipedia.org">http://en.wikipedia.org</a>

#### Android (in 2020 there was 7.8 billion people)



### Dejanska uporaba

Vir: <a href="https://financesonline.com/browser-statistics/">https://financesonline.com/browser-statistics/</a>



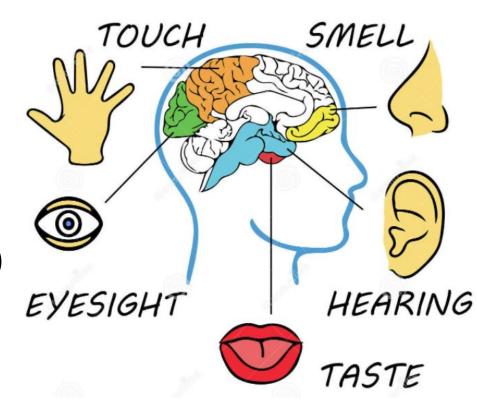
## Kaj sploh je mobilna naprava?

- Je računalnik?
- Je vmesnik?
- Zakaj jo uporabljamo?
- Kako vpliva na naše delovanje?
- Kdaj jo uporabljamo?
- Kdo jo uporablja?
- Kako jo uporabljamo?

Od kod lahko izhajamo?

#### Pet čutov človeka

- Interakcija (svet-človek)
  - Tip
  - Vid
  - Sluh
  - Okus
  - Voh
- Zaznavanje (čutila-možgani)
  - Svetlobe, gibanje, gravitacija,...



# "Čut-i" mobilne naprave

- Senzorji
  - Kamera (vid)
  - Mikrofon (sluh)
  - GPS
  - Giroskop
  - ...
- Zaznavanje (programska oprema)
  - Svetlobe, gibanje,...

# Zaslon na dotik (vid in tip)

#### Dotik

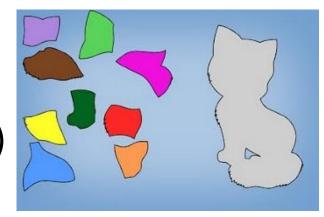
En dotik/več dotikov

#### Odzivnost

- Dolžina dotika
- Človeku najbližji način komunikacije

#### Zaslon

- Velikost (2,8"- 12" in več)
- Ločljivost (2732×2048 in več)



"This is so fun for my 3 yr old..."

# Giroskop, pospeškometer (gibanje)

- Navigacija pri igrah
- Spremljanje okolja
  - Izračun sil
  - Kretenj
- Center za ravnotežje





#### **GPS**

#### Lokacija

- Zemljepisna širina in višina
- Hitrost
- Razdalja

#### Geolokacija

Lokacija + zemljevid





# Kamera, mikrofon ("vid", "sluh")

- Zajemanje podatkov
  - Dokumentiranje, ...
  - Razpoznava govora
- •Amazon "Alexa", Apple "Siri", ...
- Umetni vid
  - Razpoznava okolja
  - Razpoznava obraza (počutje), kretnj, videokonferenčni klici...





# Razpoznava kretenj (primer skritega uspeha)

- Google Gestures



- Pitch and Zoom

<u>Povezava</u>

# Izmenjava podatkov

- Datum in ura
- Govorni prenos
- Internet
  - UMTS, LTE, ...
  - Wifi
- Med napravam
  - Bluetooth
  - NFC
  - IR



# "Velik" svet - drugič

- Veliko uporabnikov
  - "Milijarda"
- •Še več naprav
  - Krat "2+"
- •Še veliko več namestitev aplikacij
  - Krat "20"
- Digitalni svet

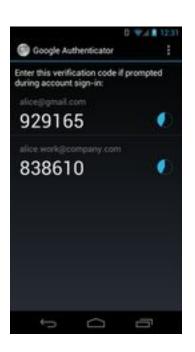
#### Identifikacija in avtentikacija uporabnika

- •ID na mrežnem vmesniku (MAC address)
  - Primer: "01:23:45:67:89:ab"
- •Telefonska Številka, PIN, ...
- Biometrija
- Univerzalni uporabniški račun
  - OpenID
  - Facebook, Google račun (GMail,...)
  - iTunes račun

# Več-stopenjska verifikacija

Poišči na spletu "2-step verification"





# Identifikacija mobilne aplikacije

- Podpis s pomočjo certifikata
- Manifest
  - Opis aplikacije in združljivih naprav
- Preko procesa oddaje/sprejema aplikacije na spletne trgovine
- Apple AppStore
- Google Play
- Amazon

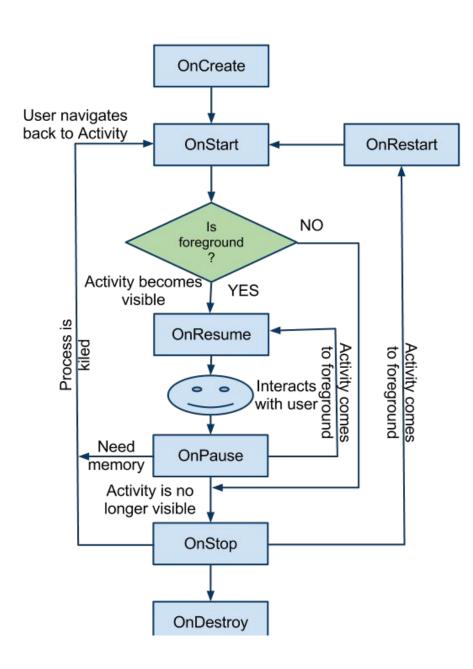
### Varnost mobilne aplikacije

- Nadzorovano delovanje
- Nadzorovano okolje
- Manifest
  - Dostop do HW (npr. dostop do SD-kartice)
  - Zahtevana HW (npr. najmanj 800x480 resolucija)
  - Dostopi do storitev OS (npr. dostop do imenikov)
  - Seznam ponujenih storitev (npr. pregled TXT datotek)

# Življenjski cikel mobilne aplikacije

- Načrtovanje
- Razvoj aplikacije (npr. Android Studio...)
- Namestitev aplikacije (install / deploy)
- Uporaba / delovanje
  - Zagon (run)
  - Začetek delovanja
  - Prekini (back/exit/ostalo)
- Odstrani (uninstall)

# Stanja in prožilci aplikacije za OS Android



# Razvoj mobilne aplikacije

- Okvirna velikost "malega" Android projekta
- •Delo 1. do 2. inženir mesec
- •Izvorna koda (java) 10.000 vrstic
- •XML specifikacij 2.000 vrstic
- •Slike 20+

# Prihodnost (hitreje, višje, močneje)

- •Izboljšana komunikacija naprava človek
  - Ekran, zvok, ...
- Izboljšana avtonomnost naprave
  - Boljše baterije, natančnejši senzorji, novi senzorji,...
- Vseprisotna digitalna povezanost
  - Povezovanje različnih naprav in senzorjev
- Semantično obogaten digitalni svet/splet
  - Domensko specifični programski jeziki
  - Inteligentni sistemi

# Isaac Asimov (1919-1992)

- Biokemik (rus), ki je deloval v ZDA.
- Znan po "Hard science fiction"
  - -Opisuje tehnične podrobnosti.
  - -Temelji na znanstvenem pristopu.
- -Trije zakoni robotov:



- 1. Robot ne sme škodovati človeku ali z neposredovanjem dopustiti, da se človek poškoduje.
- 2. Robot mora vedno slediti ukazom človeka, razen ko so ti ukazi v nasprotju s prvim zakonom robotike.
- 3. Robot mora varovati svoj obstoj, dokler varovanje obstoja ni v nasprotju s prvim ali drugim zakonom robotike.

Vir: <a href="http://en.wikipedia.org">http://en.wikipedia.org</a>

# Trije zakoni robotike / aplikacije Isaac Asimov (1942)

- 1. Aplikacija ne sme škodovati človeku ali z nedelovanjem dopustiti, da se človek poškoduje..
- 2. Aplikacija mora vedno slediti ukazom človeka, razen ko so ti ukazi v nasprotju s prvim zakonom.

Opomba: "razlika med ukazom in predlogom".

3. Aplikacija mora varovati svoje delovanje, dokler varovanje delovanja ni v nasprotju s prvima zakomoma.

#### **Android Studio**

#### Nekaj virov

- 02 Android 123
- 03 Kotlin 123
- 17. EventBus
- 18. Maps
- 19. Publish/Subscribe 2
- 20. GPS Senzor
- 24. Senzorji